

Konvencija o sigurnosti i zdravlju u poljoprivredi, 2001., broj 184

Opšta konferencija Međunarodne organizacije rada,

sazvana u Ženevi od strane Upravnog tijela Međunarodne kancelarije za rad, te sastavši se na svojoj 89. sjednici od 5. juna 2001, te

napominjući principe utjelovljene u relevantnim međunarodnim Konvencijama i Preporukama o radu, posebno u Konvenciji i Preporuci o zasadima, 1958, Konvenciji i Preporuci o pogodnostima kod povrede na radu, 1964, Konvencije i Preporuke o inspekciji rada (poljoprivreda), 1969, Konvencije i preporuke o profesionalnoj sigurnosti i zdravlju, 1981, Konvencije i Preporuke o službama profesionalnog zdravlja, 1985, te Konvencije i Preporuke o hemikalijama, 1990, te

naglašavajući potrebu za koherentnim pristupom poljoprivredi i za uzimanjem u obzir šireg okvira principa utjelovljenih u drugim instrumentima ILO-a koji se primjenjuju na taj sektor, posebno Konvenciji o slobodi udruživanja i zaštiti prava na organiziranje, 1948, Konvenciji o pravu na organiziranje i kolektivno dogovaranje, 1949, Konvenciji o minimalnom godišnjem dobu, 1973, te Konvenciji o najgorim oblicima dječjeg rada, 1999, te

napominjući Tripartitnu deklaraciju o principima vezanim za višenacionalna preduzeća i socijalnu politiku, kao i relevantne kodekse prakse, posebno kodeks prakse o evidentiranju i obavještavanju o profesionalnim nezgodama i oboljenjima, 1996, te kodeks prakse o sigurnosti i zdravlju u radu u šumarijama, 1998, te

odlučivši se na usvajanje određenih prijedloga vezanih za sigurnost i zdravlje u poljoprivredi, što je četvrta stavka na dnevnom redu zasjedanja, te

odredivši da će ti prijedlozi biti u formi međunarodne Konvencije;

usvaja ovog dvadeset prvog dana mjeseca juna godine dvije hiljade prve narednu Konvenciju, koja se može navoditi pod nazivom Konvencija o sigurnosti i zdravlju u poljoprivredi, 2001.

I. OBIM

Član 1.

U svrhu ove konvencije, termin *poljoprivreda* obuhvata poljoprivredne i šumarske djelatnosti koje se obavljaju u poljoprivrednim preduzećima, uključujući proizvodnju usjeva, šumarskedjelatnosti, uzgoj stoke i insekata, primarnu preradu poljoprivrednih i životinjskih proizvoda od strane ili u ime operatera poduzeća, kao i korištenje i održavanje mehanizacije, opreme, uređaja, alatki, te poljoprivrednih instalacija, uključujući svaki proces, skladištenje, operaciju ili prijevoz u poljoprivrednom preduzeću direktno vezane za poljoprivrednu proizvodnju.

Član 2.

U svrhu ove konvencije, termin *poljoprivreda* ne obuhvata:

- (a) poljoprivredu u svrhu ličnog izdržavanja;
- (b) industrijske procese u kojima se koriste poljoprivredni proizvodi kao sirovine i srodne usluge; te
- (c) industrijsku eksploataciju šuma.

Član 3.

1. Nadležni organ članice koja ratificira ovu konvenciju, nakon konsultacija s predstavničkim organizacijama dotičnih poslodavaca i radnika:

(a) može isključiti određena poljoprivredna preduzeća ili ograničene kategorije radnika iz primjene ove konvencije ili određenih njenih odredbi, kad se jave posebni problemi materijalne prirode; te

(b) mora, u slučaju takvih isključenja, napraviti planove za progresivno obuhvatanje svih preduzeća i svih kategorija radnika.

2. Svaka članica mora navesti, u prvom izvještaju o primjeni Konvencije dostavljeno u skladu s članom 22. Ustava Međunarodne organizacije rada, sva isključenja načinjena u skladu s paragrafom 1(a) ovog člana, uz davanje razloga za ta isključenja. U naknadnim izvještajima, ona mora opisati mjere poduzete u smislu progresivnog širenja odredbi Konvencije na dotične radnike.

II. OPĆE ODREDBE

Član 4.

1. U svjetlu nacionalnih uslova i prakse i nakon konsultacija s predstavničkim organizacijama dotičnih poslodavaca i radnika, članice moraju formulisati, sprovesti i periodično revidirati koherentnu nacionalnu politiku o sigurnosti i zdravlju u poljoprivredi. Ta politika mora imati za cilj sprečavanje nezgoda i povreda koje proističu, koje su povezane ili se dešavaju u toku rada, eliminacijom, minimiziranjem ili kontroliranjem rizika od opasnosti u poljoprivrednoj radnoj sredini.

2. U tom cilju, nacionalnim zakonima i propisima se mora:

(a) odrediti nadležni organ odgovoran za sprovedbu politike i za primjenu nacionalnih zakona i propisa na profesionalnu sigurnost i zdravlje u poljoprivredi;

(b) navesti prava i dužnosti poslodavaca i radnika u odnosu na profesionalnu sigurnost i zdravlje u poljoprivredi; te

(c) ustanoviti mehanizme međusektorske koordinacije između relevantnih organa i tijela za poljoprivredni sektor i definirati njihove funkcije i nadležnosti, uzimajući u obzir njihovu komplementarnosti nacionalne uvjete i praksu.

3. Određeni nadležni organ mora predvidjeti korektivne mjere i odgovarajuće kazne u skladu s nacionalnim zakonima i propisima, uključujući po potrebi obustavu ili ograničavanje onih poljoprivrednih djelatnosti koje predstavljaju direktan rizik po sigurnost i zdravlje radnika, dok se ne korigiraju uvjeti koji su izazvali obustavu ili ograničenje.

Član 5.

1. Članice moraju osigurati postojanje adekvatnog i odgovarajućeg sistema inspekcije za poljoprivredna radna mjesta i njenu adekvatnu opremljenost.

2. U skladu s nacionalnim zakonodavstvom, nadležni organ može povjeriti određene funkcije inspekcije na regionalnom ili lokalnom nivou, ili na pomoćnoj osnovi, odgovarajućim vladinim službama, javnim institucijama ili privatnim institucijama pod kontrolom vlade, ili može povezati te službe ili institucije s izvršenjem takvih funkcija.

III. PREVENTIVNE I ZAŠTITNE MJERE

OPĆE NAPOMENE

Član 6.

1. U onoj mjeri u kojoj je to spojivo s nacionalnim zakonima i propisima, poslodavac ima dužnost osigurati sigurnost i zdravlje radnika u svakom aspektu vezanom za rad.

2. Nacionalni zakoni i propisi ili nadležni organ moraju predvidjeti, kad god na nekom poljoprivrednom radnom mjestu djelatnost poduzima dva ili više poslodavaca, ili kad god djelatnosti poduzimaju jedan ili više poslodavaca i jedan ili više samozaposlenih lica, da oni sarađuju u primjeni zahtjeva za sigurnost i zdravlje. Po potrebi, nadležni organ propisuje opće procedure za tu suradnju.

Član 7.

U cilju usklađenosti s nacionalnom politikom iz člana 4. Konvencije, nacionalni zakoni i propisi ili nadležni organ moraju predvidjeti, uzimajući u obzir veličinu preduzeća i prirodu njegove djelatnosti, da poslodavac mora:

(a) vršiti odgovarajuće procjene rizika u odnosu na sigurnost i zdravlje radnika i na osnovu tih rezultata usvojiti preventivne i zaštitne mjere, u cilju osiguranja da pod svim uvjetima njihove predviđene upotrebe, sve poljoprivredne djelatnosti, radna mjesta, mehanizacija, oprema, hemikalije, alatke i procesi pod kontrolom poslodavca budu sigurni i usklađeni s propisanim standardima sigurnosti i zdravlja;

(b) osigurati da se radnicima u poljoprivredi obezbjeđuju adekvatna obuka i sveobuhvatne instrukcije o sigurnosti i zdravlju i sva neophodna usmjerenja ili nadzor, uključujući informacije o opasnostima i rizicima povezanim s njihovim radom i radnjama koje treba poduzeti u cilju njihove zaštite, uzimajući u obzir nivo njihovog obrazovanja i razlike u jeziku; te

(c) poduzeti trenutačne mjere u cilju zaustavljanja svake operacije gdje postoji direktna i ozbiljna opasnost po sigurnost i zdravlje i po potrebi evakuirati radnike.

Član 8.

1. Radnici u poljoprivredi imaju pravo:

(a) biti informirani i konsultirani po pitanju sigurnosti i zdravlja, uključujući rizike od novih tehnologija;

(b) učestvovati u primjeni i reviziji mjera sigurnosti i zdravlja, te u skladu s nacionalnim zakonima i praksom, odabirati predstavnike po pitanjima sigurnosti i zdravlja i predstavnike za sigurnosne i zdravstvene komisije; te

(c) uklanjati se od opasnosti koja proizađe iz njihove radne djelatnosti kad imaju razumno opravdanje vjerovati da postoji direktan i ozbiljan rizik po njihovu sigurnost i zdravlje i o tome odmah obavijestiti svog pretpostavljenog. Njih se ne smije na nepovoljan način tretirati zbog tih postupaka.

2. Radnici u poljoprivredi i njihovi predstavnici imaju dužnost biti usklađeni s propisanim mjerama sigurnosti i zdravlja i surađivati s poslodavcima u cilju toga da ovi mogu biti usklađeni sa svojim vlastitim dužnostima i odgovornostima.

3. Procedure za vršenje prava i dužnosti iz paragrafa 1. i 2. moraju biti ustanovljene u nacionalnim zakonima i propisima, od strane nadležnog organa, kolektivnim ugovorom ili nekim drugim odgovarajućim sredstvom.

4. Tamo gdje se odredbe ove konvencije primjenjuju kako je predviđeno u paragrafu 3, mora doći do prethodne konsultacije s predstavničkim organizacijama dotičnih poslodavaca i radnika.

SIGURNOST I ERGONOMIJA MEHANIZACIJE

Član 9.

1. Nacionalni zakoni i propisi ili nadležni organ moraju propisati da mehanizacija, oprema, uključujući ličnu zaštitnu opremu, uređaji i alatke koji se koriste u poljoprivredi moraju biti usklađeni s nacionalnim ili drugim priznatim standardima sigurnosti i zdravlja i da se moraju propisno instalirati, održavati i čuvati.

2. Nadležni organ mora poduzeti mjere u cilju osiguranja da proizvođači, uvoznici i dobavljači budu usklađeni sa standardima iz paragrafa 1. i da pružaju adekvatne i odgovarajuće informacije, uključujući znakove upozorenja na rizik od opasnosti, na službenom jeziku ili jezicima zemlje-korisnice, korisnicima i na zahtjev i nadležnom organu.

3. Poslodavci moraju osigurati da radnici dobiju i shvaćaju informacije vezane za sigurnost i zdravlje koje dostavljaju proizvođači, uvoznici i dobavljači.

Član 10.

Nacionalnim zakonima se mora propisati da se poljoprivredna mehanizacija i oprema mora:

(a) koristiti samo za rad za koji je namijenjena, osim ako nije ustanovljena kao sigurna upotreba van prvobitno dizajnirane svrhe u skladu s nacionalnim zakonima i praksom, te osobito, da se ne smije koristiti za prijevoz ljudi, osim ako nije dizajnirana i prilagođena tako da nosi lica; te

(b) da njome rukuju obučena i sposobna lica, u skladu s nacionalnim zakonima i praksom.

RUKOVANJE MATERIJALIMA I NJIHOV TRANSPORT

Član 11.

1. Nadležni organ, nakon konsultacija s predstavničkim organizacijama dotičnih poslodavaca i radnika, mora ustanoviti zahtjeve za sigurnost i zdravlje kod rukovanja materijalima i njihovog transporta, posebno kod ručnog rukovanja. Takvi zahtjevi moraju biti zasnovani na procjeni rizika, tehničkim standardima i liječničkom mišljenju, uzimajući u obzir sve relevantne uvjete pod kojima se rad obavlja u skladu s nacionalnim zakonima i praksom.

2. Od radnika se ne smije tražiti niti im se smije dozvoliti da poduzimaju ručno rukovanje ili transport tereta koji bi iz razloga težine ili prirode vjerovatno ugrozio njihovu sigurnost ili zdravlje.

ISPRAVNO UPRAVLJANJE HEMIKALIJAMA

Član 12.

Nadležni organ preduzima mjere, u skladu s nacionalnim zakonima i praksom, u cilju osiguranja sljedećeg:

(a) da postoji odgovarajući nacionalni sistem ili neki drugi sistem odobren od strane nadležnog organa kojim se ustanovljuju posebni kriteriji za uvoz, klasifikaciju, pakovanje i označavanje hemikalija koje se koriste u poljoprivredi i za njihovu zabranu ili ograničavanje;

(b) da oni koji proizvode, uvoze, dobavljaju, prodaju, prenose, skladište ili odlažu hemikalije koje se koriste u poljoprivredi budu usklađeni s nacionalnim ili drugim priznatim standardima sigurnosti i zdravlja, te da pružaju adekvatne i odgovarajuće informacije korisnicima na odgovarajućem službenom jeziku ili jezicima zemlje, te na zahtjev i nadležnom organu; te

(c) da postoji prikladan sistem za sigurno prikupljanje, reciklažu i odlaganje hemijskog otpada, hemikalija kojima je istekao rok i praznih posuda od hemikalija u cilju izbjegavanja njihove upotrebe u druge svrhe i eliminacije ili minimiziranja rizika po sigurnost i zdravlje i po okoliš.

Član 13.

1. Nacionalni zakoni i propisi ili nadležni organ moraju osigurati postojanje preventivnih i zaštitnih mjera za upotrebu hemikalija i rukovanje hemijskim otpadom na nivou poduzeća.

2. Te mjere između ostalog moraju obuhvatati sljedeće:

(a) pripremu, rukovanje, primjenu, skladištenje i prijevoz hemikalija;

(b) poljoprivredne djelatnosti koje dovode do disperzije hemikalija;

(c) održavanje, popravku i čišćenje opreme i posuda za hemikalije; te

(d) odlaganje praznih posuda i tretman hemijskog otpada i hemikalija kojima je istekao rok.

RUKOVANJE ŽIVOTINJAMA I ZAŠTITA OD BIOLOŠKIH RIZIKA

Član 14.

Nacionalnim zakonima i propisima mora se osigurati da se rizici poput onih od infekcije, alergije ili trovanja sprječavaju ili drže na minimalnom nivou kod rukovanja biološkim agensima, i da aktivnosti gdje se radi o životinjskim, stočnim i stajskim zonama, budu u skladu s nacionalnim ili drugim priznatim standardima sigurnosti i zdravlja.

POLJOPRIVREDNE INSTALACIJE

Član 15.

Izgradnja, održavanje i popravka poljoprivrednih instalacija mora biti u skladu s nacionalnim zakonima, propisima i zahtjevima vezanim za sigurnost i zdravlje.

IV. OSTALE ODREDBE

MLADI RADNICI I OPASAN RAD

Član 16.

1. Minimalna životna dob za dodjelu radova u poljoprivredi koji će po svojoj prirodi ili okolnostima u kojima se obavljaju vjerovatno ugroziti sigurnost i zdravlje mladih osoba ne smije biti manja od 18 godina.

2. Vrste zaposlenja ili rada na koje se odnosi paragraf 1. moraju biti utvrđene nacionalnim zakonima i propisima ili od strane nadležnog organa, nakon konsultacija s predstavničkim organizacijama dotičnih poslodavaca i radnika.

3. Bez obzira na paragraf 1, nacionalni zakoni i propisi ili nadležni organ mogu, nakon konsultacija s predstavničkim organizacijama dotičnih poslodavaca i radnika, ovlastiti obavljanje rada iz tog paragrafa sa 16 godina starosti pod uvjetima da se pruži odgovarajuća prethodna obuka i da se sigurnost i zdravlje mladih radnika u potpunosti štiti.

PRIVREMENI I SEZONSKI RADNICI

Član 17.

Moraju se poduzeti mjere za osiguranje da privremeni i sezonski radnici dobiju istu sigurnosnu i zdravstvenu zaštitu kao i ona koja se pruža uporedivim stalnim radnicima u poljoprivredi.

ŽENE-RADNICI

Član 18.

Moraju se poduzeti mjere za osiguranje da se uzimaju u obzir posebne potrebe žena koje su poljoprivredni radnici u odnosu na trudnoću, dojenje i reproduktivno zdravlje.

ZAŠTITNI I SMJEŠTAJNI OBJEKTI

Član 19.

Nacionalni zakoni ili nadležni organ moraju propisati, nakon konsultacija s predstavničkim organizacijama dotičnih poslodavaca i radnika:

- (a) obezbjeđenje adekvatnih zaštitnih objekata besplatno po radnika; te
- (b) minimalne smještajne standarde za radnike od kojih se po prirodi posla traži da privremeno ili stalno žive u poduzeću.

ARANŽMANI VEZANI ZA RADNO VRIJEME

Član 20.

Radno vrijeme, noćni rad i vrijeme odmora za radnike u poljoprivredi moraju biti u skladu s nacionalnim zakonima i propisima ili kolektivnim ugovorima.

POKRIĆE U SLUČAJU PROFESIONALNIH POVREDA I OBOLJENJA

Član 21.

1. U skladu s nacionalnim zakonima i praksom, radnici u poljoprivredi moraju biti obuhvaćeni programom osiguranja ili socijalne sigurnosti u slučaju smrtonosnih i ostalih profesionalnih povreda i oboljenja, kao i u slučaju invalidnosti i drugih zdravstvenih rizika vezanih za zdravlje, uz to da se obezbijedi pokriće najmanje ekvivalentno onome koje dobivaju radnici u drugim sektorima.

2. Takvi programi mogu biti ili dio nacionalnog programa ili imati neku drugu odgovarajuću formu dosljednu s nacionalnim zakonima i praksom.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 22.

Formalna ratifikacija ove konvencije saopćava se Generalnom direktoru Međunarodne kancelarije za rad u cilju registracije.

Član 23.

1. Ova konvencija je obavezujuća samo po one članice Međunarodne organizacije rada čije su ratifikacije registrovane kod Generalnog direktora.

2. Ona stupa na snagu 12 mjeseci nakon datuma na koji se kod Generalnog direktora registruju ratifikacije dvaju članica.

3. Nakon toga, Konvencija će stupati na snagu za svaku članicu 12 mjeseci nakon registracije njene ratifikacije.

Član 24.

1. Članica koja je ratificirala ovu konvenciju može je se odreći nakon isteka deset godina od datuma na koji je Konvencija prvi put stupila na snagu, aktom koji se dostavlja Generalnom direktoru Međunarodne kancelarije za rad u cilju registracije. Takvo odricanje stupa na snagu tek nakon proteka godine dana od datuma njegove registracije.

2. Svaka članica koja je ratificirala ovu konvenciju a koja, u roku od godine dana nakon isteka desetogodišnjeg perioda spomenutog u prethodnom paragrafu, ne izvrši pravo odricanja predviđeno ovim članom, biti će obavezana u narednom desetogodišnjem roku, te se nakon toga može odreći ove konvencije po isteku svakog desetogodišnjeg perioda pod uvjetima predviđenim u ovom članu.

Član 25.

1. Generalni direktor Međunarodne kancelarije za rad obavještava sve članice Međunarodne organizacije rada o svim ratifikacijama i odricanjima koje su mu dostavile članice Organizacije.

2. Kod obavještanja članica Organizacije o registraciji druge ratifikacije koja mu je dostavljena, Generalni direktor će skrenuti pažnju članica Organizacije na datum kad će Konvencija stupiti na snagu.

Član 26.

Generalni direktor Međunarodne kancelarije za rad saopštava Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija za registraciju u skladu s članom 102. Povelje Ujedinjenih nacija sve podatke o svim ratifikacijama i aktima odricanja koje je on registrovao u skladu s odredbama prethodnih članova.

Član 27.

Kad smatra za neophodno, Upravno tijelo Međunarodne kancelarije za rad će prezentirati Generalnoj konferenciji izvještaj o funkcioniranju ove Konvencije i razmatrat će poželjnost stavljanja na dnevni red Konferencije pitanja njenog revidiranja djelimično ili u cjelini.

Član 28.

1. Ako bi Konferencija usvojila novu konvenciju u razmatranju ove konvencije djelimično ili u cjelini, onda će, osim ako se drukčije ne predviđa novom konvencijom

(a) ratifikacija od strane članice nove revidirane konvencije ipso jure uključivati direktno odricanje ove konvencije, bez obzira na odredbe gornjeg člana 24, ako i kada nova revidirana konvencija stupi na snagu;

(b) sa datumom stupanja na snagu nove konvencije ova konvencija prestati biti otvorena za ratifikaciju od strane članica.

2. Ova konvencija će u svakom slučaju ostati na snazi u svom sadašnjem obliku i sadržaju za one članice koje su je ratificirale a nisu ratificirale revidiranu konvenciju.

Član 29.

Verzije teksta ove konvencije na engleskom i francuskom jeziku su jednako mjerodavne.

Preporuka o sigurnosti i zdravlju u poljoprivredi, 2001., broj 192

Generalna konferencija Međunarodne organizacije rada,

sazvana u Ženevi od strane Upravnog tijela Međunarodne kancelarije za rad, okupljena na svom 89. zasjedanju 5. juna 2001. godine, te

odlučivši se na usvajanje određenih prijedloga u vezi sa sigurnošću i zdravljem u poljoprivredi, što je četvrta tačka dnevnog reda zasjedanja, te

utvrdivši da će ti prijedlozi dobiti formu Preporuke kojom se dopunjava Konvencija o sigurnosti i zdravlju u poljoprivredi koja je usvojena 2001. godine (u daljem tekstu Konvencija);

usvaja ovog dvadesetprvog dana mjeseca juna godine dvije hiljade i prve sljedeću preporuku, koja se može navoditi pod nazivom Preporuka o sigurnosti i zdravlju u poljoprivredi, 2001.

I. OPŠTE ODREDBE

1. U cilju primjene člana 5. Konvencije, potrebno je poduzeti mjere u vezi sa inspekcijom rada u poljoprivredi u skladu sa principima uvrštenim u Konvenciju i Preporuku o inspekciji rada (u poljoprivredi) iz 1969. godine.

2. Multinacionalna preduzeća treba da obezbijede adekvatnu sigurnost i zaštitu zdravlja svojih radnika u svim svojim objektima bez diskriminacije i bez obzira na mjesto ili državu u kojoj se nalaze, u skladu sa domaćim zakonodavstvom i praksom, te u skladu sa Trojnom deklaracijom o principima u vezi sa multinacionalnim preduzećima i socijalnom politikom.

II. PRAĆENJE SIGURNOSTI I ZAŠTITE ZDRAVLJA NA RADNOM MJESTU

3. (1) Nakon konsultacija sa zainteresiranim reprezentativnim organizacijama poslodavaca i radnika, nadležni organ vlasti za provođenje domaće politike rada navedene u članu 4. Konvencije treba da:

(a) identificira glavne probleme, odredi prioritete po kojima treba djelovati, odredi efiksane metode djelovanja i periodično procijenjuje rezultate;

(b) propisuje mjere za sprečavanje i kontrolu opasnosti na radnom mjestu u oblasti poljoprivrede:

(i) uzimajući u obzir tehnološki napredak i znanje u oblasti sigurnosti i zdravlja, kao i odgovarajuće standarde, smjernice i kodekse prakse koje su usvojile priznate domaće i međunarodne organizacije;

(ii) uzimajući u obzir potrebu da se okoliš zaštiti od uticaja poljoprivrednih aktivnosti;

(iii) tačno određujući korake koje treba preduzeti da bi se spriječio ili kontrolisao rizik od radom izazvanih endemičnih bolesti radnika u poljoprivredi; te

(iv) tačno precizirajući da nijedan radnik ne treba da obavlja opasan posao u izolovanom ili zatvorenom prostoru, bez adekvatne mogućnosti komunikacije i sredstava za pomoć; te

(c) pripremi smjernice za poslodavce i radnike.

(2) U cilju primjene člana 4. Konvencije, nadležni organ treba da:

(a) usvoji mjere za postepeno proširenje pružanja potrebnih usluga u vezi sa zaštitom zdravlja na radu za radnike u poljoprivredi;

(b) uspostavi procedure za registriranje i obavještanje o nesrećama na radu i profesionalnim bolestima u poljoprivredi, posebno kada se radi o prikupljanju statističkih podataka, provođenju domaće politike rada i izradi programa prevencije na preduzetničkom nivou; te

(c) promoviše sigurnost i zaštitu zdravlja u poljoprivredi kroz obrazovne programe i materijale kako bi se zadovoljile potrebe poslodavaca i radnika u poljoprivredi.

4. (1) U cilju primjene člana 7. Konvencije, nadležni organ vlasti treba da uspostavi domaći sistem za praćenje sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu, u što spadaju i praćenje zdravlja radnika i praćenje radne sredine.

(2) Ovaj sistem treba da obuhvata i odgovarajuću procjenu rizika, a po potrebi i preventivne mjere i mjere kontrole između ostalog u pogledu:

- (a) opasnih hemikalija i otpada;
 - (b) otrovnih, zaraznih ili alergogenih bioloških agensa i otpada;
 - (c) iritirajućih ili otrovnih isparavanja;
 - (d) opasnih prahova;
 - (e) kancerogenih supstanci i agensa;
 - (f) buke i vibracija;
 - (g) krajnje visokih ili niskih temperatura;
 - (h) sunčevog ultraljubičastog zračenja;
 - (i) prenosivih životinjskih bolesti;
 - (j) kontakta sa divljim ili otrovnim životinjama;
 - (k) korištenja mehanizacije i opreme, u što spada i oprema za ličnu zaštitu;
 - (l) rukovanja teretom ili transporta tereta;
 - (m) intenzivnih i stalnih fizičkih i mentalnih napora, stresa izazvanog poslom i neadekvatnog radnog položaja; te
 - (n) rizika od novih tehnologija.
- (3) Po potrebi treba preduzeti mjere praćenja zdravlja mladih radnika, trudnica i majki, te starijih radnika.

III. PREVENTIVNE I ZAŠTITNE MJERE

Procjena rizika i upravljanje rizikom

5. U cilju primjene člana 7. Konvencije, paket mjera za sigurnost i zaštitu zdravlja na preduzetničkom nivou treba da obuhvati:

- (a) usluge obezbjeđenja sigurnosti i zaštite zdravlja na radnom mjestu;
- (b) mjere u vezi sa procjenom rizika i upravljanjem rizikom, i to po sljedećem prioritetu:
 - (i) suzbijanje rizika;
 - (ii) kontrola rizika na izvoru;
 - (iii) svođenje rizika na najmanju mjeru sredstvima kao što su koncipiranje sigurnih radnih sistema, uvođenje tehničkih i organizacionih mjera i sigurnosnih praksi, te obuka; i
 - (iv) u stepenu u kojem rizik ostaje, nabavka i korištenje opreme i odjeće za ličnu zaštitu, što neće ići na trošak radniku;
- (c) mjere za pomoć u slučaju nesreća i vanrednih stanja, u koje spadaju mjere prve pomoći i pristup odgovarajućem prevozu do zdravstvenih ustanova;
- (d) procedure za registriranje i obavještanje o nesrećama i bolestima;

(e) potrebne mjere za zaštitu lica koja su prisutna na poljoprivrednom gazdinstvu, te stanovništva i okoliša u njegovoj blizini, od rizika koji mogu biti izazvani datom poljoprivrednom aktivnošću, kao što su rizici od agrohemijaskog otpada, prirodnog đubriva, zagađenja tla i vode, pražnjenja zemljišta i topografskih promjena; te

(f) mjere kojima bi se obezbijedilo da tehnologija koja se koristi bude prilagođena klimi, organizaciji rada i radnoj praksi.

Sigurnost mehanizacije i ergonomija

6. U cilju primjene člana 9. Konvencije, treba preduzeti mjere da se stvore uvjeti za pravilan odabir odnosno prilagođavanje tehnologije, mehanizacije i opreme, u koju spada i oprema za ličnu zaštitu, uzimajući u obzir lokalne uslove u zemljama korisnicima, a posebno ergonomske posljedice i uticaj klime.

Pravilno upravljanje hemikalijama

7. (1) Propisane mjere koje se odnose na pravilno upravljanje hemikalijama u poljoprivredi treba da budu preduzimane u skladu sa principima Konvencije i Preporuke o hemikalijama iz 1990. godine, te u skladu sa ostalim međunarodnim tehničkim standardima.

(2) Dalje, preventivne i zaštitne mjere koje se preduzimaju na preduzetničkom nivou treba da obuhvataju:

(a) odgovarajuću opremu i odjeću za ličnu zaštitu i prostorije za tuširanje za one koji koriste hemikalije, te održavanje i čišćenje opreme za ličnu zaštitu, što neće ići na trošak radniku;

(b) mjere predostrožnosti zaprašivanja i post-zaprašivanja u područjima gdje su korištene hemikalije, u što spadaju i mjere zaštite od zagađenja hrane, zagađenja izvora pijaće vode i izvora vode za pranje i navodnjavanje;

(c) rukovanje štetnim hemikalijama koje više nisu potrebne i odlaganje istih, te kontejnerima koji su ispražnjeni, ali koji mogu sadržavati ostatke štetnih hemikalija, na način da se eliminiše ili svede na najmanju mjeru rizik po sigurnost, zdravlje i okoliš, u skladu sa domaćim zakonodavstvom i praksom;

(d) vođenje registra o primjeni pesticida koji se koriste u poljoprivredi; te

(e) stalno obučavanje poljoprivrednih radnika koje po potrebi treba da obuhvati obuku o praksi i postupcima, ili o opasnostima i mjerama predostrožnosti koje se poduzimaju u vezi sa upotrebom hemikalija na radnom mjestu.

Bavljenje životinjama i zaštita od bioloških rizika

8. U svrhu provođenja člana 14. Konvencije, mjere koje se poduzimaju u vezi sa biološkim agensima koji povećavaju rizik od infekcije, alergije ili trovanja, te u postupanju sa životinjama, treba da obuhvataju sljedeće:

(a) mjere procjene rizika u skladu sa stavom 5. u cilju eliminisanja, spječavanja ili smanjenja bioloških rizika;

(b) kontrolisanje i testiranje životinja na bolesti koje se mogu prenositi na čovjeka, u skladu sa veterinarskim standardima i domaćim zakonodavstvom i praksom;

(c) mjere zaštite u postupanju sa životinjama i gdje je potrebno obezbjeđenje zaštitne opreme i odjeće;

(d) mjere zaštite u postupanju sa biološkim agensima i, gdje je to potrebno, obezbjeđenje odgovarajuće zaštitne opreme i odjeće;

(e) po potrebi vakcinacija radnika koji se bave životinjama;

- (f) obezbjeđenje dezinfekcionih sredstava i sanitarnih prostorija, te održavanje i čišćenje opreme i odjeće za ličnu zaštitu;
- (g) pružanje prve pomoći, protivotrova i drugih hitnih postupaka u slučaju kontakta sa otrovnim životinjama, insektima ili biljkama;
- (h) sigurnosne mjere u postupanju sa, sakupljanju, skladištenju i odlaganju gnojiva i otpada;
- (i) sigurnosne mjere u postupanju sa i odlaganju lešina zaraženih životinja, uključujući i čišćenje i dezinfekciju zaraženih prostorija; te
- (j) informisanje o sigurnosti u što spadaju znaci upozoravanja i obuka radnika koji se bave životinjama.

Poljoprivredna gazdinstva

9. U cilju primjene člana 15. Konvencije, zahtjevi koji se odnose na sigurnost i zaštitu zdravlja na poljoprivrednim gazdinstvima treba da preciziraju tehničke standarde za zgrade, objekte, zaštitne ograde, ograde i zatvorene prostore.

Briga o radnicima

10. U cilju primjene člana 19. Konvencije, poslodavci treba da radnicima u poljoprivredi po potrebi i u skladu sa domaćim zakonodavstvom i praksom obezbijede sljedeće:

- (a) snadbjevanje potrebnim količinama vode za piće;
- (b) prostorije za skladištenje i pranje zaštitne odjeće;
- (c) prostorije za jelo, te hranjenje djece na radnom mjestu gdje je to izvodljivo;
- (d) odvojene sanitarne prostorije i prostorije za tuširanje, ili odvojena upotreba istih za muškarce i žene; te
- (e) prevoz u svrhu posla.

IV. OSTALE ODREDBE

Žene radnici

11. U cilju primjene člana 18. Konvencije treba poduzeti mjere za procjenu rizika na radnom mjestu po sigurnost i zdravlje trudnica ili porodilja, te po reproduktivno zdravlje žene.

Samostalni poljoprivrednici

12. (1) Uzimajući u obzir mišljenja reprezentativnih organizacija samostalnih poljoprivrednika, članice treba da po potrebi naprave planove za postepeno proširenje zaštite koja se pruža Konvencijom i na samostalne poljoprivrednike.

(2) U tu svrhu, domaći zakoni i propisi treba da preciziraju prava i obaveze samostalnih poljoprivrednika u vezi sa sigurnošću i zaštitom zdravlja u poljoprivredi.

(3) Uzimajući u obzir domaće uvjete i praksu, mišljenja reprezentativnih organizacija samostalnih poljoprivrednika treba da po potrebi budu uzeta u razmatranje pri određivanju i provođenju domaće politike djelovanja iz člana 4. Konvencije, te u postupku periodičnih revizija iste.

13. (1) U skladu sa domaćim zakonodavstvom i praksom, nadležni organi vlasti treba da poduzmu mjere kako bi omogućili samostalnim poljoprivrednicima da uživaju ista prava u pogledu sigurnosti i zaštite zdravlja koja se predviđaju Konvencijom.

(2) Ove mjere treba da obuhvataju:

- (a) odredbe o postepenom proširenju odgovarajućih usluga koje se odnose na zaštitu zdravlja na radu i na samostalne poljoprivrednike;

(b) postepeno uvođenje procedura za uvrštavanje samostalnih poljoprivrednika u postupke evidentiranja i obavještanja o nesrećama na radnom mjestu i profesionalnim bolestima; te

(c) izradu smjernica, obrazovnih programa i materijala, te potrebne savjetodavne usluge i obuku za samostalne poljoprivrednike, što bi između ostalih pokrilo i sljedeća pitanja:

(i) njihovu sigurnost i zdravlje, te sigurnost i zdravlje osoba koji rade sa njima, a u vezi sa opasnostima na radnom mjestu, koje uključuju i rizik od poremećaja mišićno-skeletnog sistema, izbor i korištenje hemikalija i bioloških agensa, koncipiranje sigurnih radnih sistema, te izbor, korištenje i održavanje opreme za ličnu zaštitu, mehanizacije, alata i uređaja; te

(ii) zaštitu djece od učestvovanja u opasnim aktivnostima.

14. U slučaju kada ekonomski, društveni i administrativni uvjeti ne dozvoljavaju da se samostalni poljoprivrednici i njihove porodice uključe u državni ili dobrovoljni program osiguranja, članice treba da poduzmu mjere kako bi ove kategorije postepeno bile uključene do stepena koji je predviđen članom 21. Konvencije. Ovo se može ostvariti:

(a) uvođenjem posebnih programa i fondova osiguranja; te

(b) prilagođavanjem postojećih programa zaštite.

15. U svrhu provođenja gore navedenih mjera koje se odnose na samostalne poljoprivrednike, treba uzeti u obzir poseban položaj:

(a) malih zakupaca i sitnih zakupaca farmi;

(b) sitnih vlasnika motornih vozila koji iznajmljuju svoje usluge;

(c) osoba koje učestvuju u poljoprivrednim zajedničkim preduzećima, kao što su poljoprivredne zadruge;

(d) članova porodice na način kako je definisano domaćim zakonodavstvom i praksom;

(e) poljoprivrednika koji samo proizvode sredstva za izdržavanje; te

(f) ostalih samostalnih radnika u poljoprivredi u skladu sa domaćim zakonodavstvom i praksom.